

NOTAT

16. oktober 2006

Eksp.nr. 319705

Besvarelse af spørgsmål 3 stillet af Folketingets Europaudvalg den 2. oktober 2006

Spørgsmål 3:

Ministeren bedes - som lovet på europaudvalgsrådet fredag den 22. september - oversende notat om, hvilke muligheder traktaten giver medlemslandene for at sikre en beskyttelse af miljø-sundhed og forbrugerhensyn ved lovgivning, der regulerer Det Indre Marked.

Svar:

EF-traktaten indeholder en række regler, der er af betydning for skabelsen af et fælles marked/det indre marked. Det drejer sig bl.a. om traktatens regler om fri bevægelighed for varer, tjenesteydelser og kapital, jf. artikel 28-30, 49-50 og 56 f, samt reglen om den frie etableringsret, jf. artikel 43.

Da det er EF-domstolen, der i sidste instans fortolker disse bestemmelser, er EF-domstolens retspraksis på området væsentlig for forståelsen af reglerne, herunder hvilke muligheder traktaten giver medlemslandene for at sikre en beskyttelse af miljø, sundhed - og forbrugerhensyn i det indre marked. Følgende kan sammenfattes herom:

Begrænsninger i den fri bevægelighed er ikke muligt iflg. traktaten, med mindre de kan begrundes i en række beskyttelsesværdige hensyn ("tvingende almene hensyn"), er ikke diskriminerende, nødvendige og proportionale i forhold til at opnå de tilsigtede mål. Ved tvingende almene hensyn forstås i henhold til EF-domstolens retspraksis bl.a.: Beskyttelse af den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed, beskyttelse af arbejdstagere, forbrugere og tjenestemodtagere, beskyttelse af miljøet og bymiljøet, dyresundhed, intellektuelle ejendomsrettigheder, bevarelse af den finansielle balance i de sociale sikringssystemer samt loyal handelsadfærd.

Traktatens artikel 28-30, 43 og 49-50 medfører, at en række hindringer for dannelsen af det indre marked bortfalder, men medfører ikke en udligning af forskellene i de enkelte medlemsstaters lovgivning. Traktaten giver imidlertid mulighed for at udligne disse forskelle ved harmonisering af medlemsstaternes regler. Harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, der angår det indre markeds oprettelse og funktion, foretages som udgangspunkt med hjemmel i traktatens artikel

95. Traktatens regler om etablering og tjenesteydelser indeholder dog også harmoniseringsbestemmelser, der tager særligt sigte på dette område.

Det kan i relation til artikel 95 fremhæves, at det af stk. 3 fremgår, at ”Kommissionens forslag i henhold til stk. 1 inden for sundhed, sikkerhed, miljøbeskyttelse og forbrugerbeskyttelse skal bygge på et højt beskyttelsesniveau under hensyntagen til navnlig enhver ny udvikling baseret på videnskabelige kendsgerninger.” Det fremgår desuden af bestemmelsen, at ”Inden for deres respektive kompetenceområder bestræber Europa-Parlamentet og Rådet sig også på at nå dette mål.”

Derudover fremgår det af stk. 4, at en medlemsstat kan, efter at Rådet eller Kommissionen har vedtaget en harmoniseringsforanstaltning, opretholde nationale bestemmelser, som er begrundet i vigtige behov, hvortil der henvises i artikel 30, eller som vedrører miljøbeskyttelse eller beskyttelse af arbejdsmiljøet. Iflg. stk. 5 kan en medlemsstat endvidere, efter at Rådet eller Kommissionen har vedtaget en harmoniseringsforanstaltning, indføre nationale bestemmelser baseret på nyt videnskabeligt belæg vedrørende miljøbeskyttelse eller beskyttelse af arbejdsmiljøet på grund af et problem, der er specifikt for den pågældende medlemsstat, og som viser sig efter vedtagelse af harmoniseringsforanstaltningen.

I begge tilfælde fremgår det dog, at medlemsstaten skal give Kommissionen meddelelse om opretholdelse eller indførelse af en national bestemmelse og om grundene hertil. Kommissionen tager inden 6 måneder stilling til medlemsstatens meddelelse.